WSPÓŁPRACA PARTNERSKIEGO ZESPOŁU KOOPERACJI (PZK) Z RODZINĄ W MODELU KOOPERACJI W GMINACH WIEJSKICH	
MIEJSCE i OKRES WSPÓŁPRACY	Gmina: wiejska, województwo: mazowieckie **Okres współpracy z rodziną**:**14 miesięcy**, wrzesień 2019 r, – październik 2020 r.
SKŁAD PZK WSPÓŁPRACUJĄCY Z RODZINĄ	1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. 3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 4. Zespół Interdyscyplinarny. 5. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. 6. Szkoła Podstawowa. 7. Powiatowy Urząd Pracy. 8. Komisariat Policji 9. Wójt Gminy.
PODSTAWA OPRACOWANIA	Dokumenty dotyczące współpracy: Karta Oczekiwań, Zgoda Rodziny na współpracę w Modelu, Wywiad środowiskowy, Indywidualny Plan Współpracy (IPW) i jego aktualizacje, Wnioski z warsztatów współpracy (diagnostycznych, monitorujących i ewaluacyjnych) z osobą, Dane z superwizji Informacje zwrotne i ewaluacja współpracy przez Partnerskie Zespoły Kooperacji (PZK), Oferta usług i aktywności lokalnych.
DECYZJA O WSPÓŁPRACY W MODELU	
UZASADNIENIE	Rodzina do współpracy w Modelu została zgłoszona przez pracownika socjalnego GOPS. Powodem była trudna sytuacja lokalowa, ekonomiczna, trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz konflikty Pani M. z jej mamą, rencistką, osobą nadużywającą alkoholu. Obie Panie (wraz z 6-letnim dzieckiem) zamieszkiwały razem w lokalu należącym do Gminy. Stan lokalu nie zapewniał właściwych warunków do rozwoju dziecka. W Rodzinie często dochodziło do kłótni, których głównym powodem było nierówne partycypowanie w kosztach utrzymania mieszkania, a także nieodpowiednie warunki mieszkaniowe. Ponadto konflikty mamy i babci stanowiły negatywne wzorce zachowań dla dziecka. Pani M. sama wychowująca 6 letnie dziecko, mieszkająca z razem z matką oraz tymczasowo z bratem, wielokrotnie deklarowała chęć zmiany, usamodzielnienia się, ale trudne do osiągnięcia w obecnych warunkach. **Zaproszenie Rodziny do współpracy dawało szansę na zmianę dla młodej kobiety z dzieckiem.** Pani M. nie miała uregulowanej sytuacji prawnej dziecka. Po zapoznaniu się z sytuacją Pani M. członkowie PZK uznali, że istnieją duże szanse na współpracę i wspólne rozwiązania. Dotychczas Pani M. korzystała z pomocy GOPS.
MOCNE STRONY I ZASOBY	**RODZINA:** – mocną stroną Pani M. byłą chęć i motywacja do zmiany, silne więzi z dzieckiem, – Pani M. ma łatwość uczenia się,

	– dyspozycyjność, – łatwość w nawiązywaniu kontaktów, – według PZK – otwarta, zmotywowana, aktywna, potrafi określić swoje cele. **PARTNERSKI ZESPÓŁ KOOPERACJI:** – różne kompetencje członków PZK, – doświadczenie życiowe i zawodowe, – znajomość problemów/trudności osób/rodzin, – predyspozycje osobiste (empatia, życzliwość, kultura), – zaangażowanie.
POTRZEBY	**WSKAZANE PRZEZ RODZINĘ:** – zmiana sytuacji lokalowej, – podniesienie/uzyskanie kwalifikacji i zatrudnienie, – poprawa relacji w rodzinie. **OKREŚLONE PRZEZ PZK:** – konieczność pomocy prawnej – wniosek o alimenty – GOPS, – pomoc w uzyskaniu przydziału wyremontowanego samodzielnego lokalu mieszkalnego dla Pani M. i jej dziecka z zasobów lokalowych Gminy (bezpośrednie zaangażowanie Wójta podczas spotkania Zespołu z Panią M.), – wsparcie w podjęciu tymczasowej pracy (prace społeczno – użyteczne w Gminie), **POTRZEBY ZOSTAŁY ZAPISANE W INDYWIDUALNYM PLANIE WSPÓŁPRACY (IPW).**

OGÓLNY PRZEBIEG WSPÓŁPRACY Z RODZINĄ

Współpraca z rodziną rozpoczęła się od przedstawienia założeń i korzyści wynikających z uczestnictwa w Modelu. Następnie uzyskano zgodę od rodziny na podjęcie współpracy. Przeprowadzono wywiad środowiskowy i wspólnie z rodziną ustalono cele, opracowano Indywidualny Plan Współpracy. Pracownik na bieżąco kontaktował się z rodziną, monitorował sytuację, wspierał, wspólnie z rodziną omawiano stopień realizacji celów. **Przedstawiano i konsultowano sytuację rodziny w trakcie spotkań PZK, zapraszano rodzinę, zarówno na warsztaty diagnostyczne, jak i spotkania PZK. Rodzina chętnie podjęła współpracę, przez cały czas trwania współpracowała i angażowała się w działania. Widziała korzyści ze współpracy. Działania podejmowane wobec Rodziny musiały być na bieżąco korygowane z uwzględnieniem sytuacji związanej z pandemią.**

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG WSPÓŁPRACY Z RODZINĄ

1. DIAGNOZOWANIE WIELOWYMIAROWE

Współpraca przedstawicieli instytucji (PZK) oraz Rodziny w trakcie warsztatów współpracy pozwoliły na zweryfikowanie problemów Rodziny oraz oczekiwań członków Rodziny i dostosowanie planu pomocy (IPW) do jej oczekiwań. Pani M. często uczestniczyła w spotkaniach Zespołu.

W warsztatach współpracy zawsze uczestniczyła Pani M., jej matka była obecna na pierwszym warsztacie tj. diagnostycznym. Członkowie rodziny bardzo pozytywnie ocenili możliwość udziału w warsztatach. Z chęcią uczestniczyli w zaproponowanych działaniach. Pani M. sama dopytywała o termin kolejnego spotkania z członkami PZK, bardzo cieszyło ją zainteresowanie ze strony przedstawicieli różnych instytucji.

Podczas warsztatów wykorzystano narzędzia diagnostyczne: genogram, skalowanie, wywiad, obserwację, test niedokończonych zdań, kwestionariusz dotyczący zatrudnienia.

W efekcie prowadzonych warsztatów zebrano oczekiwania podmiotów (PZK) i rodziny, a także wspólnie sformułowano cele współpracy.

2. PRACOWNIK KLUCZOWY I JEGO ROLA

Pracownikiem kluczowym został pracownik socjalny, który kontynuuje dalsze wsparcie z Rodziną po

zakończenie udziału w testowaniu MODELU. Rodzina nadal jest objęta wsparciem ze strony pracowników socjalnych jednak w dużo mniejszym zakresie niż przedtem. W zależności od potrzeb, a także od możliwości realizowane były spotkania, rozmowy telefoniczne oraz przez komunikatory. Pani M. uczestniczyła także w spotkaniach PZK.

3. INDYWIDUALNY PLAN WSPÓŁPRACY (IPW)

CELE WSPÓŁPRACY	**CEL A** – BEZPIECZEŃSTWO **CEL B –** AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA I INTEGRACJA SPOŁECZNA **CEL C –** RELACJE POMIĘDZY CZŁONKAMI RODZINY

CEL A – BEZPIECZEŃSTWO

OCENA NA SKALI										
OCENA/ CZAS	1	2 IX 2019	3	4	5	6	7	8	9 X 2020	10

Aktualna IX.2019	Wskazano 2: Trudna sytuacja lokalowa, lokal zawilgocony, wspólne zamieszkanie babci z córką i jej dzieckiem. Nie uregulowana sytuacja alimentacyjna dziecka. Jednak korzystne jest, że mają miejsce do mieszkania i czasem pomoc babci.
Planowana X.2020	Wskazano 9: Złożenie wniosku do Gminy o przydzielenie lokalu komunalnego, sprawdzenie obecnych zasobów, aby w konsekwencji otrzymać mieszkanie, mieszkać w zdrowych warunkach i samodzielnie. Zorganizowanie wsparcia i pomocy prawnej (wniosek o alimenty od ojca dziecka).
Osiągnięta X.2020	Wskazano 9: Osiągnięto założony plan.

CELE SZCZEGÓŁÓWE:	ZAANGAŻOWANE INSTYTUCJE/OSOBY	ZAPLANOWANO	ZREALIZOWANO
– polepszenie warunków mieszkaniowych	GOPS, Urząd Gminy	TAK	TAK
– otrzymanie pomocy prawnej w sprawie zwiększenia alimentów	Prawnik (nieodpłatna pomoc prawna)	TAK	TAK

CEL B – AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA I INTEGRACJA SPOŁECZNA

OCENA NA SKALI										
OCENA/ CZAS	1	2	3 IX 2019	4	5 Osiągnięta X 2020	6 Planowana X 2020	7	8	9	10

Aktualna IX.2019	Wskazano 3: Postawa otwarta na dokształcenie zawodowe i bardzo duża motywacja do podjęcia zatrudnienia.

	Planowana X.2020	Wskazano 6: Zorganizowanie wsparcia w zdobyciu kompetencji zawodowych (kurs komputerowy on-line, kurs florystyczny on-line, kurs na prawo jazdy – ułatwiające znalezienie pracy) i jakiejś formy zatrudnienia (podjęcie prac społecznie – użytecznych).
	Osiągnięta X.2020	Wskazano 5: Częściowo osiągnięto założony plan. Kobieta nie ukończyła kursu prawo jazdy z przyczyn organizacyjnych, niezależnych od niej i PZK. Bardzo chętnie podjęła prace społecznie- użyteczne, natomiast z uwagi na konieczność opieki nad synem podczas nauki zdalnej musiała z nich zrezygnować.

CELE SZCZEGÓŁÓWE:	ZAANGAŻOWANE INSTYTUCJE/OSOBY	ZAPLANOWANO	ZREALIZOWANO
– ukończenie 3 kursów dających nowe kompetencje zawodowe	GOPS	TAK	TAK/ CZĘŚCIOWO
– podjęcie zatrudnienia	Urząd Gminy	TAK	TAK

CEL C RELACJE MIĘDZY CZŁONKAMI RODZINY	OCENA/ CZAS	1	2	3 IX 2019	4	5	6	7 X 2020	8	9	10

	Aktualna IX.2019	Wskazano 3: Pomimo konfliktów potrzebują swojej obecności, są ze sobą zżyte, babcia życzy córce jak najlepiej. Matka mogła liczyć na pomoc babci w opiece nad dzieckiem.
	Planowana X.2020	Wskazano 7: Poprawa relacji rodzinnych między matką i babcią, wsparcie w rozwiązaniu nieporozumień między kobietami poprzez zrealizowanie działań: praca z psychologiem, (spotkania osobiste i telefoniczne). Zmiana (rozdzielenie) miejsca zamieszkania matki.
	Osiągnięta X.2020	Wskazano 7: Osiągnięto założony plan.

CELE SZCZEGÓŁÓWE:	ZAANGAŻOWANE INSTYTUCJE/OSOBY	ZAPLANOWANO	ZREALIZOWANO
– skorzystanie z pomocy psychologa	GOPS	TAK	TAK
– zmiana miejsca zamieszkania	GOPS, Urząd Gminy	TAK	TAK

4. EMPOWERMENT W REALIZACJI WSPÓŁPRACY

Rodzina na każdym etapie pracy w projekcie miała wiedzę o możliwości zmiany zamierzonych celów. Główny cel, jakim było uzyskanie mieszkania, został osiągnięty bardzo szybko. Pani M. angażowała się w podejmowania działań, po tym jak zobaczyła wymierne efekty uczestnictwa w projekcie. **Sama także określała potrzeby. Nie uczestniczyła w wolontariacie, ale samodzielnie inicjowała pomysły na zmianę swojej sytuacji życiowej.**

5. KONTYNUACJA WSPARCIA

Osiągnięte cele są w większości realizowane, z uwagi na brak miejsc pracy w najbliższej okolicy i brak prawa jazdy Pani M. pozostaje na ten moment osobą bezrobotną. Od momentu zakończenia współpracy w Modelu, wsparcia Rodzinie udzielają pracownicy socjalni GOPS, jednak potrzeba wsparcia jest dużo mniejsza niż przed uczestnictwem we współpracy w Modelu.

Pani M. traktuje pracowników jako „osoby towarzyszące", radzi się w niektórych sprawach, jednak sama potrafi podjąć słuszne decyzje.

6. EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ

Praca z rodziną przebiegała według założeń Modelu. Udział we współpracy w Modelu sprawił, że Pani M. stała się osobą bardziej samodzielną, pewną siebie, odpowiedzialną. Ponadto wystąpiły dodatkowe efekty:

- wzrost zaufania rodziny do instytucji pomocowych,
- zmniejszenie dystansu pomiędzy pracownikami instytucji a członkami rodzin,
- wzrost samodzielności, sprawczości odpowiedzialności za własne życie członków rodziny,
- wzrost kompetencji przydatnych do poszukiwania pracy,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- wzrost poczucia bezpieczeństwa,
- poprawa relacji w rodzinie.

7. PODSUMOWANIE WSPÓŁPRACY PZK

Mocną stroną PZK była możliwość spojrzenia na Rodzinę z wielu perspektyw, a przede wszystkim skrócenie ścieżki pomocy rodzinie, zaangażowanie w pomoc Rodzinie i w proces zmiany jej sytuacji różnych specjalistów. Wykorzystano udział kluczowych instytucji wchodzących w skład Zespołu do utworzenia IPW. **Bardzo istotne okazało się wspólne opracowanie IPW przez Zespół i Rodzinę, jako eksperta we własnych sprawach.**

Na posiedzenie Zespołu z udziałem Pani M. zaproszono Wójta, który podjął natychmiast decyzje o przydzieleniu lokalu Rodzinie i była to bardzo potrzebna pomoc.

INFORMACJE ZWROTNE

KOMENTARZ PRACOWNIKA KLUCZOWEGO/GOPS	*Siłą Modelu Kooperacji jest współpraca międzyinstytucjonalna. Liczba osób zaangażowanych w proces pomocy, mających wiedzę z różnych dziedzin wzmacnia szanse na powodzenie i uzyskanie zmiany w osobie/rodzinie. Kluczowe w procesie pomocy i pracy Modelem jest zaangażowanie uczestnika oraz dostrzeżenie przez niego potrzeby zmiany. Osoba/rodzina uczestnicząc w projekcie widzi, jak wiele osób jest zainteresowanych jej/ich sytuacją. Przez co czuje się dowartościowana i odzyskuje motywację do zmiany. W trakcie wspólnego opracowywania planu pomocy czuje swoją sprawczość i odpowiedzialność za zmianę swojej sytuacji. Same spotkania z Zespołem oraz podczas warsztatów diagnostycznych dawały motywacje i konkretne narzędzia do uzyskania zmiany, usamodzielnienia się. Z perspektywy instytucji dostrzegam także znacząco zmniejszony dystans oraz bardzo duże zaufanie ze strony Pani M. Kluczowym wskazaniem jest to, aby traktować uczestnika jako partnera, nie proponować mu przygotowanych z góry rozwiązań, a wspólnie ustalać cele i rozwiązanie.*